

NORSKA STÓRTINGSVALIÐ

ES-drotningin mist festi

Anne Enger Lahnstein og hennara Miðflokkur (Senterpartiet) mistu 20 stórtingsmenn, og sita nú við 12 stórtingsumboðum

Hetta er álvarsligt fyri flokkinn sum gekk á odda fyri móttøðuni móti ES-limaskapi. Hóast veljararnir í stórum flokkum hava valt aðrar flokkar hesaferð, so meinar flokksleiðarin, Anne Enger Lahnstein, at glottar eru fyri frammán. Um Senterpartiet eydnast í síni ætlan, og fær skipa eina stjórn í heyst, so er tað Anne Enger Lahnstein sum er arkitekturin aftanfyri hesa stjórn. Miðflokkurin tók stig til at Kristiligi Fólkaflokkurin, Vinstri og Miðflokkurin skuldu bjóða seg fram til at avloysa Thorbjørn Jagland.

Fyri Miðflokkinn er tað tí av stórum týðningi at hendan ætlan eydnast.

Sjálv sigur Anne Enger Lahnstein, at hovuðsorsøkningin til at flokkurin tapti hetta

valið, var at tey málini sum flokkurin valdi sum hovuðsmál í valstríðnum druknaðu í orrustuni millum Thorbjørn Jagland og Carl I. Hagen.

Stórtingslimur Bastesen

Hvalaveiðustríðsmaðurin vann eisini stríði um ein sess í Stórtinginum, og komandi fyra árini verða áhugaverd politisk og kanska ikki minst undirhaldandi. Steinar Bastesen sigur tað hann meinar við egnum orðum, og tað passar ikki altíð í Stórtinginum

Valkvøðið bjóðaði Steinar Bastesen og hansara flokkur Strandaflakkin til eitt veitslukvøð.

- Vit skulu halda veitslu óansæð hvussu gongur við valinum, segði Steinar Bastesen tíðliga valkvøðið. Bastesen og hansara viðhaldsfólk møttust í Bodø og til matna fingur tey sjálvandi turran fisk og turt stórhvalatvøst.

- Eg eri til sølu, sigur Steinar Bastesen. Hann bjóðar tí sum kemur við hægsta boðnum sína atkvøðu í Stórtinginum.

Steinar Bastesen sigur at hann ivast ikki í at orsøkin til sína framgongd, er tann politikkurin sum Arbeiðaraflokkurin, Framsóknarflokkurin og Høgrí hava fært.

- Fólk sýggja atpolitikkarnir fara ein politikk sum ger at vit noyðast at flyta frá útjadarunum, sigur Steinar Bastesen, og leggur afturat.

- Nú er uppá tíðina at vit fara undir aftur at útflyta stórhvalatvøst og spik.

FOTO: MORTEN HVAL

Gott fyri hin einstaka - ein vanlukka fyri samfelagið

Tær seinastu broytingarnar í lógini um vinnuligan fiskiskap. Viðgjørt á umboðsnevndarfundi 9/7

Tann fría umsetingin av fiskidøgum yvir longri áramál kemur at føra við sær økt veiðutrýst á Føroya grunnum. Mótsatt kvotum ber illa til at handla við fiskidøgum út frá einum defineraðum virði. Tað man roynir at arbeiða út frá, er veiðuevni. Veiðuevni verður definerað sum »tað veiðutrýstið hvørt fiskifær fremur hvønn fiskidag«. Tað sigur seg sjálvt, at eitt so flótandi hugtak aldri kann vera við til at uppfylla tann partin av endamálinum í lógini um vinnuligan fiskiskap, sum snýr seg um stovnsrøkt.

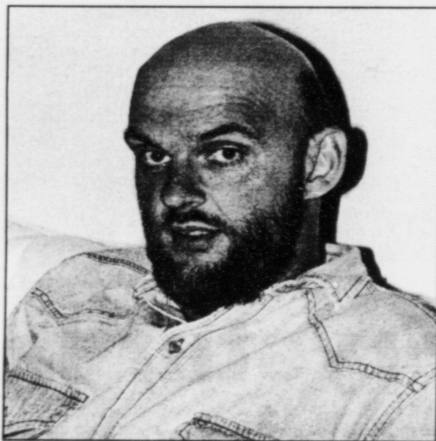
Tað ber illa til at draga beinleiðis parallellar millum umseting av kvotum og fiskidøgum.

Eisini hevur tað víst seg, at um frí umsetilgheit verður galdandi yvir longri áramál, so vendist ikki aftur, tí ov nógvur kapitalur verður vavdur upp í sølu og keyp.

Tað má væntast at longt áramál ikki er einasta og seinasta kravið. Tá tað einferð í framtíðini kemur at vísa seg at hetta ikki skapti lønsemi í vinnuni, er tað ikki ringt at fyrstilla sær at næsta stig á vegnum verður at fáa gyrðingarnar millum hovuðsbólkarnar vekk.

Längevararnir vilja altíð leggja tann, sum teir missa mest uppá, um hann ikki klárar seg, og tað er ikki útróðrarflotin teir hava mist ella koma at missa mest uppá.

Tað er ikki ringt at sýggja tað mynstrið, ið landsstýrið arbeiðir eftir. Í mars í ár var skotið upp at taka áramálið fyri umsetilgheit av og at seta inn nýtt stk. 2 í § 28, tað er tann paragraffurin, sum býir flotan upp í hovuðsbólkar og tillatar hvørjv ein bólk ein prosentpart av heildarveiduni. Ætlanin var at lata hetta upp í hendurnar á landsstýrinum, sum so frítt kundi flyta bæði prosentpartar og fiskifør millum hovuðsbólkarnar. Hetta

Útjadarin, tey gomlu útróðrarplássini og bygdirnar verða teir stóru taparnir, sigur formaðurin í MU, Chris Jan Michelsen

vann ikki frama í vinnunevndini.

So roynir man eina ferð afturat og nú eydnast betur, hvat ið so grunin so enn er fyri tí. Áramálið fyri frí umsetilgheit verður longt til 10 ár og prosentbýtið av heildarveiduni gjørt vegleiðandi. Ikki fult tað sum ætlanin var við tí fyrra uppskotinum, men eitt stig á vegnum.

Lógin um vinnuligan fiskiskap, við broytingunum tá farið var yvir til fiskidagar, innihelt eina avmarkaða umsetilgheit við at læna ella leiga dagar. Henda umsetilgheit slapp eftir okkara tykki ógjøtt at royna seg yvir eitt áramál, sum kundi siga okkum, um hon kundi brúkast ella ikki. Samstundis fer man at pilka við sjálvan grundsteinin undir stovnsrøktini, nevniliga prosentvísa býtið av heildarveiduni og spakuliga tileinkisgera tað. Avleiðingin verður, at fiskifør frítt kunnu flyta millum bólkar, uttan mun til veiðuevni,

antin við at keypa seg fram, ella við hjálp frá landsstýrinum. Við hesari ferðini verður tann heimildin skjótt í lagi.

Síggja vit kalt og kyniskt uppá tað, so hevði eitt reidari, nøkur fá stór skip, eitt risastórt móttøkvirki og ein fiskasøla verið eitt paradís virkisbúskaparlaga. Fyri samfelagið ein vanlukka.

Útjadarin, tey traditjónellu útróðrarplássini og bygdirnar verða teir stóru taparnir. Nýggi fiskasølustjórin hevur úttalað seg um eina konsentratión uppá 15000 fiskidagar. Tað er tað talið av døgum, sum allur flotin oman fyri 90 tons nýtir!

Búskaparserfrøðingar rokna ikki við menniskjaliga tilveru. Tað er heldur ikki teirra arbeiði, tað hava vit politikararnar til.

Við tøkk fyri upptøkuna,

Chris Jan Michelsen

Ger Sosialin til títt blað - so veitst tú hvat hendir!